

Уникален номер: 5239

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-град
Второ отделение, 25 състав
адм. дело № 8792/2014 г.

София, 06.11.2015 г.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА
БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА КЪМ МО
Вх. № 11-00-1942-7/24-11-2015 г.

До
Председателя на
Държавната агенция за
българите в чужбина

София 1000, бул. Дондуков, 2а

Съгласно решение от 04.11.2015 г. по административно дело № 3888/2015 г. по описа на Върховния административен съд, Трето отделение, съдът **ОТМЕНЯ**, по оспорването на Нурджихан Гюнери (Нурджихан Талят Тефик), родена на 31.05.1949 г. в гр. Добрич, понастоящем живуща в Република Турция, гр. Чорлу, Силахтараа махаллеси № 3, чрез пълномощника й адвокат Сениха Рюстем, Заповед № 467/05.08.2014 г., издадена от и.д. председател на Държавната агенция за българите в чужбина.

Съгласно същото решение на ВАС, приложено Ви връщаме преписката за ново произнасяне.

Приложение: съгласно текста.

Алперено
23.11.2015

Съдия:
Б. Славкова

Съдебен деловодител:

В. Славкова

РЕШЕНИЕ

№ 11634

София, 11/04/2015

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на дванадесети октомври в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ХРИСТОВА

ЧЛЕНОВЕ: ТАНЯ КУЦАРОВА

ПЛАМЕН ПЕТРУНОВ

при секретар
на прокурора

Милка Ангелова
Владимир Йорданов

и с участието
изслуша
докладваното

от председателя ГАЛИНА ХРИСТОВА
по адм. дело № 3888/2015. □

Производството е по реда на чл. 208 и сл. АПК. Образувано е по касационната жалба на Нурджихан Гюнери, чрез пълномощника ѝ адв. Есен Фикри, срещу Решение № 787 от 13.02.2015 г., постановено по адм. дело № 8792/2014 г. от Административен съд София-град с доводи за неправилност поради нарушения по смисъла на чл. 209, т. 3 АПК. Искане за отмяната на съдебния акт и решаване на спора по същество. Претендират се разноси за касационното производство. Ответната страна - Председателят на Държавната агенция за българите в чужбина не взема становище. Процесуалният представител на Върховната административна прокуратура излага подробни съображения за това, че решението на съда е неправилно и следва да бъде отменено. Според него в основата на постановеното незаконосъобразно решение стои неправилното тълкуване на нормата на § 2, т. 1 от ДР на ЗБГ. Съдът погрешно е приел, че за да е налице български произход за едно лице, то поне един от родителите му следва да е от българска народност и

език. Поставянето принадлежността на дадено лице към даден етнос при условие, че родителите му са били български граждани, създава предпоставки за неравностойно и дискриминационно прилагане на закона. Настоящата инстанция, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото, намери за установено следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежна страна и е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна при следните съображения:

С обжалваното решение съдът от първата инстанция е отхвърлил, като неоснователна, жалбата на Нурджихан Гюнери, чрез пълномощника ѝ адв. Есен Фикри, срещу заповед № 467 от 05.08.2014 г. на председателя на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ) и я е осъдил да заплати на административния орган разноски в производството в размер на 300 лева. За да постанови този резултат съдът е приел от фактическа страна следното:

Жалбоподателката е български гражданин по произхождение по смисъла на приложимата норма на чл. 1 от Закона за българското гражданство (ЗБГр.-обн. ДВ, бр. 70/26.03.1948 г., отм. ДВ, бр.79/11.10.1968 г.) с родители - български граждани, които обстоятелства са удостоверени в акта ѝ за раждане № 593 от 02.06.1949 г. През 1971г. семейството се е изселило в Република Турция, на основание Спогодбата с НРБ, обн. ДВ бр. 82 от 21.10.1969 г., след което, с Решение № 7/5580 от 27.12.1972 г., Нурджихан Гюнери е приела турско гражданство, каквото има и към настоящия момент. Въз основа на тази фактическа установеност и анализа на приложените от административния орган доказателства съдът е приел оспорвания административен акт за издаден от компетентния административен орган, в изискуемата от закона форма,

при спазване на правилата на процесуалния и материалния закон. Отказът на административния орган да издаде документ, от значение за признаване и упражняване на права, а именно правото на жалбоподателката „да придобие, респективно да възстанови българско гражданство по реда и при специалните условия на чл. 15, ал. 1 или чл. 26, ал. 2 ЗБГр.“ е приет за законосъобразен с оглед разпоредбата на § 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗБГр, тъй като в процесния случай към датата на смъртта си, съответно 10.10.2000 г. и 17.11.2004 г., родителите на жалбоподателката са били турски граждани, изгубили българското си гражданство с факта на изселването си и по силата на чл. 16, ал. 2 ЗБГр. (обн. ДВ, бр.79/1968 г., отм. ДВ, бр.136/1998 г.), а и не са българи по народност. Решението е неправилно. Ще следва да се отмени, а спора да се реши по същество. Съдът, въз основа на правилно изяснената фактическа обстановка и събраните в необходимия обем доказателства, е направил грешни правни изводи, които не се споделят от настоящия съдебен състав.

Със заявлението - вх. № 7095 от 21.05.2012 г., г-жа Гюнери е поискала от председателя на ДАБЧ да ѝ издаде „удостоверение за български произход“, което да ѝ послужи пред Министерство на правосъдието за придобиване на българско гражданство. По съществото си това искане е искане за извършване на административна услуга - издаване на документ с удостоверително съдържание по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК, който документ ще се ползва от молителката пред друг административен орган - министерство на правосъдието.

За да откаже издаването на документ с търсеното съдържание компетентният административен орган - председателят на ДАБЧ, погрешно е тълкувал както приложените по делото доказателства, така и нормата на

§ 2, т. 1 ДР на ЗБГр.

Съгласно нормата на чл. 2 от Закона за българското гражданство (ЗБГр) българското гражданство се урежда от Конституцията на Република България, от закона и от международните договори, които са в сила при настъпването на фактите или събитията, свързани с гражданството. В глава втора - "Придобиването на българско гражданство" действащият Закон за българското гражданство посочва три възможни начина за придобиване на българско гражданство - по произход (раздел I), по месторождение (раздел II) и по натурализация (раздел III).

В хипотезата на придобиването на българско гражданство по натурализация законодателят е предвидил няколко алтернативи, една от които е тази по чл. 15, ал. 1, т. 1 - Лице, което не е български гражданин може да придобие българско гражданство по натурализация ако „е от български произход“.

Съгласно чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за българите живеещи извън Република България (ЗБЖИРБ) българският произход се доказва с документ, издаден от български или чужд орган или по исков ред (чл. 3, ал. 2 от ЗБЖИРБ). В случая касаторката е избрала да направи искането си до компетентния български орган - ДАБЧ. Спогодбата между НРБ и Република Турция за изселване

от НРБ в РТ на български граждани от турски произход, чиито близки роднини са се изселили в Турция до 1952 година (Ратифицирана с Указ № 441 от 30.05.1968 г., влязла в сила от 19.08.1969 г. и обн. ДВ, бр. 82 от 21.10.1969 г.), „урежда въпроса за изселването на желаещите да се изселят в Турция български граждани от турски произход“. Какво се влага в съдържанието на понятието „турски произход“ в този акт не е посочено.

Не е спорен факта, че към момента на влизане в сила на Спогодбата молителката и родителите ѝ са лица с български, а не турски, произход. Този извод се налага от

при-орган
БЗМ, гриней не ежкар, БЗМ. ирощод. — Спогодбата си определя с „турски ирощод“.

нормата на чл. 30 от ^{към момента на загубването} ~~Заклучителните~~ ^{те са от небългарски народности} разпоредби на ЗБГр, обн. ДВ, бр. 79 от 11.10.1968 г., тъй като към този момент както двамата родители, така и г-жа Гюнери са с българско гражданство.

Не е спорно също, че по силата на разпоредбата на чл. 16, ал. 2 ЗБГр (в редакцията на текста по ДВ, бр. 79/1968 г.) български гражданин от небългарска народност, който се изсели от страната „загубва българското си гражданство със самото изселване“, което означава, че г-жа Гюнери е изгубила българското си гражданство не по собствено желание, както е приел административния орган, а по силата на факта на изселването.

Това
не
е
българин

Съгласно сега действащия § 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗБГр „лице от български произход“ е лице, на което поне единият възходящ е българин. Настоящият състав вече е изразил виждането си във връзка с употребата на понятието „българин“ в законовия текст, като е посочил, че ако понятието „българин“ се възприема като етническо, то народността или етническият произход на лицата, загубили българско гражданство и кандидатстващи за възстановяването му, ще послужи като основание за различно третиране. Така лицата от български етнически произход ще бъдат поставени от закона в по-благоприятно положение при възстановяването му от лицата с друг етнически произход, загубили българското си гражданство, какъвто е настоящия случай. Това е в пряко противоречие с принципа за равенство на всички граждани пред закона и е в противоречие със забраната за дискриминация - чл. 6 от Конституцията на РБ. Ето защо понятието „българин“, с оглед конституционната уредба на основните начала в държавата, не може да се тълкува с оглед неговото етническо съдържание, а с оглед правното му съдържание - правната и политическата връзка между едно лице и държавата Република България, т. е. българското гражданство (Определение № 14535 от

Това
е
цели

→ Ами то и ^{всичко се} ~~лицата~~ ^{са} от турски или гръцки или друг
произход също ще се третират по неблагоприятен начин.

03.12.2014 г., постановено по адм. дело № 12221/2014 г.).
Ето защо отказът на административния орган се преценява като незаконосъобразен, поради което ще следва да се отмени, а делото да се върне за ново произнасяне при съобразяване с тълкуването на материалния закон, дадено в настоящия съдебен акт.
Претенцията на пълномощника на касаторката - адв. Рюстем, за присъждане на разноски за настоящата инстанция е неоснователно и не следва да бъде уважено. По делото не е приложен договорът за правна защита и съдействие, не са приложени доказателства за направени такива по смисъла на чл. 78 ГПК, нито е представен на съда списък, съгласно изискванията на чл. 80 от същия кодекс.
Водим от изложеното и на осн. чл. 221, ал. 2, предл. второ и чл. 222, ал. 1 АПК Върховният административен съд, трето отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ ИЗЦЯЛО Решение № 787 от 13.02.2015 г., постановено по адм. дело № 8792/2014 г. от Административен съд София-град и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ, по оспорването на Нурджихан Гюнери (Нурджихан Талят Тефик), род. На 31.05.1949 г. в гр. Добрич, понастоящем жив. Република Турция, гр. Чорлу, Силахтараа махаллеси № 3, чрез пълномощника й адв. Сениха Рюстем, Заповед № 467 от 05.08.2014 г., издадена от И.Д.Председателя на Държавната агенция за българите в чужбина и
ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне.

Решението е окончателно.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Галина Христова

секретар:

г.х.

ЧЛЕНОВЕ:/п/ Таня Куцарова
/п/ Пламен Петрунов